

Když jsem před osmapadesáti roky začínal fotografovat, o mé dnešní sbírce nebylo (ani nemohlo být) ani vidu ani slechu. Vždyť mi bylo třináct let! Jedna moje vlastnost ale přece jen (jak se ukázalo posléze) možné aktivity v tomto směru naznačila, totiž přijít všemu na kloub, proč je to právě tak a ne jinak. Už tenkrát jsem „zhltнул“ všechny dosažitelné „chytré knížky“ o fotografování, ale i o optice, jemné mechanice apod. V rodině se tato má vlastnost brala jako samozřejmost, spíš s obavami, abych to nepřeháněl. (Například už jako malý kluk jsem se snažil přijít na kloub dědečkovým hodinkám, a to tak důkladně, že je i hodinář-profesionál dal stěží „dohromady“.)

Začal jsem tedy fotografovat Altissou, jednoduchým „boxíkem“ asi za sedmdesát korun, který mi ovšem velice brzo přestal stačit. Shodou náhod jsem záhy přišel k přístroji Ljubitel, který už měl všechno jako „dospělý foťák“, totiž: centrální závěrku, kontrolované zaostřování, plynule přestavitelnou clonu objektivu – to vše Altisse chybělo. Doma byl sice téměř dokonalý „deskáč“ z dob, kdy fotografoval můj otec, ale vzhledem k výše uvedenému mi jej, alespoň zpočátku, půjčoval dosti zdráhavě.

Soused z vedlejšího domu, který taky fotografoval, mě „nebezpečně infikoval“ tím, že mi půjčil svou zrcadlovku Praktica, abych zdokumentoval školáky-ochotníky – žáky jeho manželky – při divadelním představení. Co na tom, že mi dal do přístroje už jednu nafotografovaný film, takže většina obrázků byla k ničemu! Byl jsem v sedmém nebi a nezřízeně jsem po takové kráse zatoužil! (Trvalo ovšem dalších dvacet let, než jsem si podobnou zrcadlovku pořídil.)

Šťastný přelom nastal pak v létě 1959, kdy jsem jako „dospělý“ (rozuměj po maturitě) absolvoval prázdninovou brigádu jako pomocník na kombajnu; tehdy jsem si vydělal tolik, že po pořízení nutných věcí (oblečení,...) zbylo na zrcadlovku Flexaret i s nějakým příslušenstvím. Ta mi pak „vydržela“ dlouho přes studium na vysoké škole i v následujícím zaměstnání – a mám ji dodnes, i když už ji dávno nepoužívám.

Samozřejmostí pro mne bylo to, že jsem si všechny procesy, související s vytvářením fotografií, prováděl sám na zařízeních, která jsem si postupně pořizoval, ať už svépomocí, nebo usilovným šetřením z kapesného a koupí. Dokonce jsem občas laškoval i s fotografiemi barevnými.

Stále jsem však toužil po kvalitním kinofilmovém přístroji, nejradyji zrcadlovce, s výměnnými objektivy. Někdy na jaře asi šestašedesátého roku mě překvapil přítel, který mi daroval přístroj Opema – výrobek přerovské Meopty, který použití výměnných přístrojů umožňoval. Krátce před vánočními svátky v tom roce jsem uviděl za výlohou rožnovského obchodu foto-kino zrcadlovku Praktica, která byla daleko dokonalejší, než ta první, zapůjčená sousedem. Manželka mě doslova šokovala výrokem: „Tak vyber peníze a kup si ji!“ – takže tím se mi splnil můj dvanáctiletý sen. To, že na další objektivy už peníze nebyly, jsem zase řešil svépomocí – zvětšovací objektiv po usazení do příslušných tubusů sloužil spolehlivě jako „dlouhé sklo“, ostatně nějaké příslušenství se dalo zapůjčit z majetku „tesláckého“ fotokroužku, jehož jsem byl samozřejmě členem (a dokonce dlouho předsedou) .

Nějak v tu dobu zemřel můj učitel fotografování největší a přítel nejvěrnější, i když o třiapadesát let starší – a z pozůstalosti jsem dostal asi čtyři fotopřístroje včetně rarity – prvorepublikové Kolářovy Koly, kterou jsem u přítele vždycky obdivoval. To už byla vlastně sbírka!

Příležitostně jsem pak získával – většinou z obchodů s použitým zbožím za zlomek ceny – další přístroje, ze kterých jsem nejvíce „pásl“ po praktikách a flexaretech. Došlo i na dary, kdy jsem byl „zachráncem“ přístrojů, které by jinak skončily někde v popelnici.

Několik kusů jsem dostal tzv. „volně sypaných“, které byly z různých důvodů rozebrané – a následně zpětné montáže a justáže (nastavení) nebyl majitel schopen. Tyto přístroje mám obzvláště rád, zvláště když jsem je uvedl do dokonale funkčního stavu. Jedná se především o Optinetu z přerovské Meopty a Zeissovou Werru, ale i o několik dalších, které bylo třeba jen nastavit, resp. dokončit montáž. Z majetku tesláckého fotokroužku jsem získal další Flexaretu, která měla prasklou čočku a byla tudíž nepoužitelná. Tuto závadu však dokázali odstranit pouze u výrobce v Přerově, kde museli „vyměřit“ jiný objektiv stejný, jako ten druhý. Proslulou „trojku“ s posuvem filmu páčkou (jako u Rolleiflexu) jsem získal lacino v ostravském bazaru s tím, že vadnou závěrku jsem nahradil funkční z vlastních zásob.

V roce 1984 jsem využil příležitosti získat výhodně zrcadlovku Leica, což tenkrát byla absolutní špička, velmi drahá – něco jako rolls-royce mezi auty. I když je po nešťastné nehodě dnes nefunkční, stále svým designem vyniká nad všechny kusy, které ve sbírce dodnes mám. Výměnné objektivy k ní – velmi kvalitní – používám dodnes s vlastnoručně vyrobeným adaptérem k digitálu Panasonic.

Nástup digitální techniky mě zastihl, když jsem působil v EP (Elektroprojekta) a zpracování dokumentárních fotografií jsem měl i v popisu práce. První digitál jsem koupil právě pro firmu na jaře 2000 – stál tehdy neuvěřitelných třiapadesát tisíc! Ale byl jsem jím tak nadšen, že jsem si tentýž přál k šedesátým narozeninám (v r. 2002 – stál už „jen“ 19 900,- Kč). Tehdy jsem si myslel, že do sbírky digitálů nebude moc přibývat, ale opak je pravdou: starší typy jsou tak rychle nahrazovány novějšími, dokonalejšími, že rychle ztrácejí na ceně.

V EP jsem taky začal s videem – první kameru pro firmu jsem přivezl ze služební cesty do Kolína nad Rýnem v r. 1991, s ní jsem začal natáčet i rodinné události a po odchodu do důchodu jsem si pořídil první vlastní kamkordér JVC. V souvislosti s tím jsem začal pod hlavičkou EP nabízet přepis amatérských filmů na video – abych z toho taky něco měl já osobně, získal jsem jako honorář několik amatérských filmových kamer i projektorů. Dnes mám téměř úplnou řadu Admir na 8 mm film plus několik cizích na film Super 8 v kazetách.

K velkému přelomu došlo v roce 2012, kdy jsem dostal kolekci zapomenutých přístrojů (některé neopravitelné, u některých by se oprava údajně nevyplatila) od jisté firmy – tuto událost jsem nazval „Den D“; v tomto roce došlo ještě na „D2“, „D3“ a „D4“ následovaly v roce 2013, až: ve čtvrtek 31. října 2013 – Den D5 - jsem se vypravil s přítelem A.P. do Brodců nad Jizerou, abychom navštívili pana R.B. Tento starý pán, vlastník sbírky všeho možného, při pocitu, že mu již nezbývá delší doba života, a navíc, nemá nikoho blízkého, domluvil přes mého přítele převzetí sbírky asi sedmdesáti starších přístrojů, které nashromáždil v obdivu k fotografické technice dvacátého století.

Cestu, obnášející cca 650 km, jsme absolvovali se třemi zastávkami za asi 14 hodin mým autem; pro mne to byl mj. test, co ještě v jedenasedmdesáti letech – nepříliš „vyježděný“ (měl jsem letos dvakrát „dištanc“ ze zdravotních důvodů) dokážu, resp. vydržím. Přijel jsem za tmy (stejně jako jsem vyjel) sice asi bezpečně, ale zato dolámaný. Všechny potíže ale překonala radost ze souboru přístrojů, mezi kterými byly i jisté rarity. Oproti seznamu pana R.B. jsem do mé sbírky zařadil o několik přístrojů méně, ať už proto, že byly mechanicky poškozené, nebo jsem přesně tytéž už měl.

Tím se má sbírka zaokrouhlila na tři sta kousků (nepočítaje v to projektory a příslušenství), což ovšem neznamenalo konečný počet. V létě tohoto roku jsem objednal „na míru“ skříňku se zasklenými vitrínami, abych aspoň část mých pokladů mohl mít stále na očích.

Pod názvy „Sbírka“ a „Příslušenství ke kamerám“ jsem zpracoval pod programem PowerPoint animované katalogy, neustále doplňované o aktuální přírůstky.

Nedílnou součástí mé sbírky je rovněž knihovnička, obsahující odborné i obrazové publikace o fotografování, optice, fotografické technice apod.; významnou kapitolou je rovněž sbírka „manuálů“, tj. návodů k použití – a to i k technice, kterou ve sbírce nemám.

Mít takovouto sbírku znamená se o ni taky starat – od „oprašování“ až po malé i větší opravy, a to předpokládá jistou zručnost v manipulaci s miniaturními šroubečky a součástkami a výbavu patřičnými nástroji – lupy, šroubováčky, pinzety, kleštičky, mikrovrtáčku, čisticí prostředky (tamponky, vatu, klůcky), rozpouštědla a lepidla – až po balzám na udržování kůže a koženky. Za uvedených více než padesát let jsem vybaven vším v dostatečné míře.

P.S. Ještě v tyto dny mně přinesl přítel I.B. přístroj, který našel vyhozený kdesi ve sběrném dvoře – stačilo pár kosmetických úprav, vložit do něj čerstvé baterie – a nádherně ožil a funguje! Z takovýchto přírůstků mám velikou radost!